

VIKINGEN FINANCIAL SOFTWARE AB

fundamentalt NØKKELFIGURER I VIKING

VIKINGER

Peter Ostevik

2015-10-20

For å øke sjansene dine for å oppnå god fortjeneste på lang sikt, bør du se på selskapenes økonomi. I Vikingen kan du sammenligne et stort antall selskaper med hverandre og finne ut hvilke som har de beste utsiktene i henhold til nøkkeltallene.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

Innhold 8.

Fundamental analyse	2
8.1 Begreper i resultatregnskapet og balansen.....	2
8.2 Selskapsbeskrivelse.....	4
8.3 Nøkkeltall.....	4
8.3.1 Beskrivelse av nøkkeltall	4
8.3.2 Nøkkeltallstabeller inkludert i Vikingen.....	9
8.3.3 Hurtigmeny i nøkkeltallstabellen.....	9
8.3.4 Lag en rangeringstabell basert på nøkkeltall.....	10
8.3.5 Opprette en flerårstabell.....	11
8.3.6 Nøkkeltall for ÉN bedrift.....	11
8.3.7 Lag din egen nøkkeltallstabell.....	12
8.4 Arbeidsområder med nøkkeltall	13
8.5 Sorter ut selskaper med interessante nøkkeltall, Autopiloter.....	14
8.5.1 Autopiloten F10_rank:.....	14
8.5.2 F20_bv: Sorter selskaper med høyest markedsverdi.....	15
8.5.3 F20_pe: Sorter selskaper med lavest PE-forhold.....	16
8.6 Sortering med modeller, FundBoxGraph og FundFilter.....	16
8.6.1 Balanseanalyse.....	16
8.6.2 FundBoxGraph.....	17
8.6.3 Fondfilter	18
8.6.4 Salgsvekst.....	19
8.6.5 Prisintervaller.....	20
8.6.6 Resultatvekst.....	21
8.6.7 WB-vinner.....	22

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8. Fundamental analyse

Det finnes to hovedtankeganger for å avgjøre om man skal kjøpe eller selge en aksje; teknisk analyse og fundamental analyse. De to metodene kan og bør kombineres. Når du har funnet ett eller flere elementer som oppfyller dine krav fundamentalt eller teknisk, og derfor er i en kjøpsposisjon, bør du også sjekke din mening med Vikingen. Ved å kombinere teknisk og fundamental analyse har du større sjanse for å lykkes.

Fundamentaldatabasen inneholder de historiske fundamentaldataene du har bestilt. Databasen er basert på informasjonen som børsnoterte selskaper publiserer. Et børsnotert selskap har en viss informasjonsplikt, og rapporteringssyklusen ser omtrent slik ut:

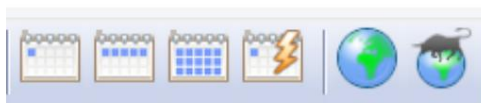
Etter regnskapsårets slutt, som vanligvis sammenfaller med kalenderårets slutt, starter arbeidet med regnskapet, og innen et par måneder legger selskapet frem et årsregnskap.

Arbeidet med årsrapporten fullføres deretter, og en trykt versjon presenteres vanligvis etter ytterligere et par måneder, men senest 14 dager før generalforsamlingen. I løpet av året kan selskapet publisere delårsrapporter. De fleste børsnoterte selskaper publiserer imidlertid kvartalsrapporter. I forbindelse med årsregnskap og delårsrapporter gis det vanligvis en prognose for det kommende års resultater.

Finn nøkkelfigurene i Vikingen:

1. Under **Vis** på hovedmenyen og deretter **Nøkkeltall** finner du mange nøkkeltall for **ÉN** bedrift.
2. Samlede nøkkeltallister for en **objektliste** er tilgjengelige under **Tabeller – Nøkkeltallstabell**.
3. Grafer:
 - a. **Analytikeren – FA-graf**. Ulike nøkkeltall i diagramform
 - b. **Arbeidsområde** – Start ved FA-

FA er en forkortelse for fundamentalanalyse.

Hvis du klikker på globusen, til høyre i verktøylinjen åpnes kommer du automatisk til selskapets nettside hvor du finner mer informasjon.

8.1 Begreper i resultatregnskapet og balansen

For å forstå grunnleggende data er visse konsepter viktige. De vanligste forklares her:

Omløpsmidler: Eiendeler som omsettes i løpet av året, som kontanter og bank, kundefordringer, varelager, aksjer, forskudd til leverandører.

Anleggsmidler: Eiendeler som holdes i mer enn 1 år. For eksempel finansielle anleggsmidler, tomter, skoger, bygninger, maskiner, aksjer, goodwill, skip. Ved å studere forholdet mellom disse eiendelene kan man se hva eiendelene består av, noe som er interessant ved for eksempel et selskapsoppkjøp. Det er også interessant hvordan forholdet endrer seg over tid.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

Kortsiktig gjeld: Dette er selskapets kortsiktige gjeld til leverandører, banker, skattemyndigheter, kreditorer, ansatte osv. Dette er penger som skal utbetales i nær fremtid. Hvis den kortsiktige gjelden er stor og voksende, er det et negativt tegn.

Langsiktig gjeld: Dette er selskapets langsiktige gjeld, som banklån og andre langsiktige lån og kreditter. Disse långiverne krever ofte renter uavhengig av hvordan selskapet gjør det.

Egenkapital: Kapitalen som aksjonærene har investert i (dvs. lånt ut til) selskapet. Forkortet til EK i Vikingen. Noen ganger inkluderes også minoritetsinteresser, dvs. kapital investert av deleierselskaper, der eierskapet er mindre enn 10 % av den totale aksjekapitalen, i egenkapitalen.

Ubeskattede reserver: I regnskapsføring inntar ubeskattede reserver en mellomposisjon mellom gjeld og egenkapital, og plasseres også mellom disse postene i balansen. Siden postene ikke er beskattet, består de faktisk delvis av en latent (skjult) skatteforpliktelse og delvis av egenkapital.

Formålet med de ubeskattede reservene er å kunne jevne ut skattebyrden mellom år med gode og dårlige resultater. Når selskapet har gode år med høye overskudd, brukes avsetningene til ulike reserver. I dårlige år tilbakeføres avsetningene til beskatning. De ubeskattede reservene er dermed rent skatterelaterte » regnskapsdisponeringer, som er frivillige. Eksempler på poster som skal rapporteres som ubeskattede reserver er:

- opptjeningsfond
- avsetning til kompensasjonsfond
- differansen mellom registrert og faktisk pensjonsforpliktelse
- akkumulerte meravskrivninger (avskrivninger utover planlagte avskrivninger)
- 3 prosent lagerreserve for varelager verdsatt til kostpris
- 15 prosent bestandsreserve for dyr i landbruk og reindrift.

Ubeskattede reserver forkortes OBR i Vikingen. I praksis brukes de ikke lenger.

Merverdi er den positive differansen mellom en eiendels markedsverdi og bokførte verdi. Konseptet forekommer primært i forbindelse med verddivurdering av virksomheter.

Oververdier forkortes OV (eller ÖV hvis du tillater deg svenske tegn) i vikingene.

Standardskatt = en standardverdi for fremtidig skatteprosent. Ulike selskaper kan i realiteten beskatte ulikt. For å kunne gjøre en mer rettferdig sammenligning av lønnsomheten osv., og fordi skatten kanskje ikke er betalt på beregningstidspunktet, brukes en standardverdi for

Selskapsskatt. Fra og med 2009 er standardskatten i Sverige 26,3 %. I Norge og Danmark er den 28 %.

Denne verdien brukes når JREF beregnes på serveren i henhold til $JREF = (1 - 0.263) REF$, og i klienten når JEK osv. beregnes.

Justert egenkapital = egenkapital + ubeskattede reserver minus utsatt skatteforpliktelse.

For utsatt skatteforpliktelse brukes standardskatten ovenfor, så multiplikasjonsfaktoren i Sverige er også her $= (1 - 0.263) = 0.737$. I Norge og Danmark er faktoren $= (1 - 0.28) = 0.72$. MERK at serveren ikke sjekker hvilket land som gjelder, men bruker 26,3 % ved beregning av JREF. Verdien som er beregnet i serveren brukes imidlertid ikke i klienten for øyeblikket.

Justert egenkapital forkortes JEK i Vikingen.

Vi kan dermed skrive formelen

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

- $JEK = EK - (1 - \text{schablonskatteprocent}/100) * OBR + OV$.

Forholdet mellom egenkapital og gjeld viser generelt hvor følsomt selskapet er for lav lønnsomhet over en lengre periode. Dette er viktig når man vurderer for eksempel eiendomsselskaper og vekstselskaper.

8.2 Firmabeskrivelse Dette vinduet

viser alltid firmabeskrivelsen for det aktuelle objektet. Velg Vis | Firmabeskrivelse. Her kan du lese om selskapets forretningsidé, omsetning, organisering og viktige hendelser i løpet av året.

8.3 Nøkkeltall I

Vikingen er det mulig å studere over 40 forskjellige nøkkeltall. Velg Vis | Nøkkeltall, så vises en tabell med nøkkeltallene.

8.3.1 Beskrivelse av nøkkeltall

Objekt: Selskapsnavn og aksjeklasse.

Rapporttype: Årsrapport eller pressemelding År: Regnskapsår

Anleggsmidler : Selskapets totale anleggsmidler

Ansatte: Antall ansatte

Antall aksjer: Antall aksjer (emisjonsjustert antall aksjer)

Avkastning

Gj.sn. JEK

Avkastning (=lønnsomhet) = (generelt) Profitt / Kapital.

Avkastning på (justert) egenkapital = nettoresultat i prosent av justert egenkapital. Når vi også jobber med minoritetsinteresser, ønsker vi å eliminere disse fra formelen ovenfor, og det blir da

- $\text{Egenkapitalavkastning} = (\text{REF} - \text{minoritetsandel i REF}) / \text{JEK}$

(Minoritetsinteressen er ikke inkludert i egenkapitalen, så den er allerede fjernet fra nevneren.)

Nå har vi ikke tilgang til minoritetsandelen i REF, men vi har tilgang til minoritetsandelen i RES.

Vi antar at minoritetens andel av REF er i samme forhold til REF som minoritetens andel av RES til RES, og kan da fortsatt beregne et resultat for formelen ovenfor.

Avkastning på total kapital = driftsresultat pluss finansinntekter i prosent av totale eiendeler.

- $\text{Avkastning på total kapital} = (\text{RRFA} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / \text{BALO}$

Resultat etter netto finansposter + finanskostnader (ekskl. valutakurstap) delt på totale eiendeler. (For banker brukes driftsresultat, for forsikringsselskaper brukes resultat for egen regning og for rene investeringer brukes resultat etter netto finansposter.)

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

Avkastning på sysselsatt kapital: Avkastning på sysselsatt kapital = driftsresultat + finansinntekter i % av sysselsatt kapital.

$$\bullet \text{ Avkastning på sysselsatt kapital} = (\text{RRFA} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / (\text{BALO} - \text{SEJRTEB})$$

Resultat etter netto finansposter + finanskostnader (ekskl. valutakurstap) delt på sysselsatt kapital (sysselsatt kapital er balansesum fratrukket ikke-rentebærende gjeld og utsatt skatt på ubeskattede reserver).

Avsetninger Avsetninger ligner på gjeld, men skiller seg fra gjeld ved at det nøyaktige beløpet og/eller betalingsdatoen ikke er kjent. Selskapet kan foreta avsetninger for eksempel: pensjoner, utsatt og/eller omtvistet skatt, omtvistet gjeld og sluttvederlag. Avsetninger forkortes AVS i Vikingen.

Balansesum. Balansesum

Bruttomargin. Margin = (generelt) fortjeneste i prosent av salg.

Bruttofortjenestemargin = Bruttofortjenesteprosent = omsetning av varer og tjenester minus kjøpsverdi av solgte varer og tjenester i prosent av omsetningen, uttrykt annerledes. Resultat før avskrivninger i prosent av omsetning.

$$\bullet \text{ Bruttomarginal} = \text{RRFA} / \text{ITOT}$$

Resultat før avskrivninger / Totalinntekter

Markedsverdi Noterte aksjer * respektive aksjeklassepris (unoterte aksjer er inkludert i prisen for den aktuelle aksjeklassen) mest omsatte aksjeklasse)

Direkte fradrag Utbytte per aksje / aksjekurs

$$\text{JEK} \text{ JEK} = \text{EK} - (1 - \text{schablonskatteprocent}/100) * \text{OBR} + \text{OV}.$$

Justert egenkapital er lik egenkapital + 73,7 % av ubeskattede reserver + merverdier

JEK/ Aksjejustert egenkapital / Antall aksjer

Kontantstrøm Generelt sett kan man si at det er internt genererte midler minus arbeidskapital og investeringer, dvs. hvor mye penger som har kommet inn, hva de har blitt brukt til og hvor mye som var igjen. Ulike økonomer beregner det på forskjellige måter. Vi kan generelt beregne dette som årets overskudd minus avskrivninger. Egentlig burde vi inkludere i beregningen hvor mye penger som var tilgjengelig ved årets begynnelse, nye utstedelser osv., men siden vi hovedsakelig er interessert i å se hvordan kontantstrømmen endrer seg over tid, jukser vi her og bruker:

$$\bullet \text{ Kontantstrøm} = \text{TRA} + \text{AVSKRIVNINGER}$$

Vi har bestemt oss for en beregningsmåte, fordi vi ønsker å sammenligne selskaper med hverandre. Denne formelen må kanskje forbedres. Ulike selskaper rapporterer på forskjellige måter.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

Kontantlikviditet. Kontantlikviditet = omløpsmidler unntatt varelager og varer under arbeid i prosent av kortsiktig gjeld.

$$\bullet \text{ Kassalikviditet} = (\text{OT} - \text{OTLAGER}) / \text{KS}$$

Gjeld:

Kortsiktig gjeld (KS) = Leverandørgjeld + Annen kortsiktig gjeld.

Forkortet kortsiktig gjeld, langsiktig gjeld.

Omsetningsvekst (3) Gjennomsnittlig verdi av omsetningsvekst over 3 år

Omløpsmidler Omløpsmidler.

Omsetning/Ansatte Omsetning/Antall ansatte

Omsetning Totalinntekt

P/B (eller PB, B=bokført verdi). Aksjekurs/egenkapital

$$\bullet \text{ P/B} = \text{PRIS} \times \text{ANTALL AKSJER} / \text{SJEKK}$$

P/KF Aksjekurs / Kontantstrøm per aksje (se Kontantstrøm). KF=Kontantstrøm.

$$\bullet \text{ P/KF} = \text{PRIS} \times \text{ANTALL AKSJER} / \text{KONTANTSTRØM}$$

P/E PE-forhold: Aksjekurs / Resultat per aksje

$$\bullet \text{ P/E} = \text{PRIS} / \text{Resultat per aksje}$$

P/JEK Prisen i forhold til egenkapital. P/JEK beregnes som markedsverdi/JEK.

$$\bullet \text{ P/JEK} = \text{PRIS} \times \text{ANTALL AKSJER} / \text{SJEKK}$$

År 2013: I Sverige settes JEK=EK fordi ubeskattede transaksjoner ikke lenger brukes.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

P/S beregnes som aksjekurs delt på salg per aksje.

Dette er lik markedsverdi/omsetning, som er beregningen som faktisk utføres i klienten:

$$\bullet \text{ P/S} = \text{PRIS} \quad * \quad \text{ANT_SHARES} / \text{ITOT}$$

Resultatregnskap

Et resultatregnskap er en sammenstilling av resultatregnskaper i regnskap. Resultatregnskapet viser en bedrifts inntekter (omsetning eller salg (salgsinntekter)), et selskaps eller en organisasjons totale salg (ekskl. mva.) og utgifter, og gir resultatet (overskudd eller tap) for perioden som en saldo.

Resultatregnskapet rapporterer alle inntekter og utgifter i løpet av regnskapsåret. Resultatregnskapet og balansen er deler av årsrapporten og må presenteres i et bestemt format for tydelighetens skyld. Formatet bestemmer blant annet rekkefølgen postene i balansen og resultatregnskapet skal presenteres i. Dersom selskapet tidligere har levert årsrapport, må hver post i balansen og resultatregnskapet sammenlignes med tilsvarende beløp for tidligere år ved bruk av sammenligningstall.

Slik er resultatregnskapet i bunn og grunn strukturert:

Omsetning (=nettomsetning=salg = totalinntekt) Forkortet ITOT i Vikingen.

+ Annen netto (=andre driftsinntekter)

- Totale driftskostnader (eksklusive avskrivninger)¹

+ Andel i tilknyttet selskap

= Driftsresultat (=drifts)resultat før avskrivninger)

²Forkortet RRFA i Vikingen.

EBITDA, resultat før renter, skatt og amortisering

Driftsresultat er driftsinntekter minus driftskostnader lik driftsresultat. Driftsresultat er blant annet ordresultat før finansposter, disposisjoner og skatt

Driftsresultat

- Totale avskrivninger (=avskrivninger i henhold til plan³ ; ikke-planlagte avskrivninger var tidligere tillatt, men ikke nå) (hvorav nedskrivninger også rapporteres separat)

= (drifts)resultat etter avskrivninger. Forkortet RREA i Vikingen. EBIT, resultat før renter og Skatter

+ Netto finansinntekter (=finansinntekter – finanskostnader).

= **Nettoresultat** (=Resultat etter finansposter =resultat etter finansposter⁴). Forkortet REF i Vikingen.

(Nettoresultat = resultat etter finansinntekter og -kostnader.)

¹ Kan deles inn i driftskostnader + Andre driftskostnader.

² Dette ble tidligere spesielt beregnet for forsikringsselskaper og banker.

³ Avskrivninger i henhold til plan beregnes som kostnad / økonomisk levetid.

⁴ På engelsk EBTA, resultat før skatt.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

(=Resultat før disposisjoner (og skatt))

+/- Bevilgninger til regnskap)

= **Resultat før skatt**

- Skatt

- Minoritetsandel av resultatet

= **Resultat** (=årsresultat = rapportert resultat = rapportert nettoresultat, = nettoresultat = årets resultat)

Forkortet RES i Vikingen.

Regnskapsmessig resultat. Rapportert nettoresultat

Res. E. amortisering Resultat etter avskrivninger

Res. E. Finansielle poster. Resultat etter netto finansposter

Res. f. amortisering Resultat før avskrivninger

Rente. Sats. Rentedekningsgrad = Resultat etter avskrivninger pluss finansinntekter, delt på finanskostnader og andre finanskostnader.

$$\bullet \text{ Rentedekningsgrad} = (\text{RREA} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / (\text{KRTE} + \text{KOVRFIN})$$

Driftsmargin. Driftsresultat etter avskrivninger i prosent av salg,

$$\bullet \text{ Driftsmargin} = \text{RREA} / \text{ITOT}$$

Resultatmargin (=resultatprosent) = driftsresultat pluss finansinntekter i prosent av omsetning.

Profittmarginen viser hvor mye som er igjen av hver solgte hundrekroner for å dekke rentekostnader og gå med fortjeneste. RRFA = Driftsresultat før avskrivninger.

$$\bullet \text{ Profittmargin} = (\text{RRFA} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / \text{ITOT}$$

Gjeldsgrad Total gjeld minus ikke-rentebærende gjeld / JEK

Gjeldsgrad = gjeld inkludert avsetninger/egenkapital:

$$\bullet \text{ Gjeldsgrad} = (\text{SEJRTEB} + \text{RTEBS} + \text{AVS}) / \text{JEK}$$

Telleren skal inneholde all kortsiktig gjeld + kjent fremtidig gjeld. Kjente fremtidige gjeld er for eksempel utsatt skatt og avsetninger som skal reverseres i regnskapsmessige bevilgninger.

Egenkapital: Justert egenkapital (inkludert eventuelle minoritetsinteresser) som en prosentandel av balansesummen (dvs. hvor mye av kapitalen som «virkelig er selskapets egen»). Også her kan vi inkludere minoritetsinteresser, som representerer reell kapital. Formelen blir da:

$$\bullet \text{ Soliditet} = (\text{JEK} + \text{MININT}) / \text{SCORE}$$

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

Utbytteandel: Utbytteandel er den andelen av overskuddet som utbetales til aksjonærene. Det beregnes som utbytte (per aksje) delt på resultat per aksje, eksklusive minoritetsinteresser:

$$\bullet \text{ Utbetalt utbytte} = \text{UTDAX} / \text{Resultat per aksje}$$

Gjennomsnittlig vekst (3) Gjennomsnittlig utbyttevekst over 3 år

Utbytte Aksjeutbytte

Resultat/Aksje Resultat per aksje for året

Overskudd/ ansattresultat per ansatt

Profittmargin. Profittmargin (=prosent) = driftsresultat pluss finansinntekter i prosent av salget. Profittmarginen viser hvor mye som er igjen av hver hundrekroner i omsetning for å dekke rentekostnader og gå med overskudd.

$$\bullet \text{ Profittmargin} = (\text{REF} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / \text{ITOT}$$

Profittvekst (3) Gjennomsnittsverdi av profittvekst over 3 år.

MERK: For utenlandske selskaper notert på Stockholmsbørsen er alle rapporterte tall omregnet til svenske kroner. Omregningen gjøres ved bruk av valutakursen på sluttdatoen.

8.3.2 Nøkkeltallstabeller inkludert i Vikingen

For å forenkle konstruksjonen av rangeringstabeller eller historiske oversikter, finnes det åtte standardtabeller som er klare til bruk.

Du finner dem i Tabell-menyen, under **Nøkkeltallstabell**: • Størrelsesmål • Resultatmål

• Margin-/vekstmålinger • Avkastningsmålinger • Prismålinger • Finansielle målinger • Balansemålinger • Vikingen Standard

Du kan også opprette din egen tabell ved å velge Tilpassede målinger.

8.3.3 Hurtigmeny i nøkkeltallstabellen

Font...
Decimaler ▶
Visa ▶
Sortera kolumner...
Visa/Göm kolumn...
Inställningar...
Skapa objektlista...
Lägg till Favorit ▶
Ta bort Favorit ▶
Markera allt
Invertera rader

Høyreklikk i en tabell vil åpne en hurtigmeny. Du kan også dobbeltklikke hvor som helst i området i tabellen der grunnleggende data presenteres.

Vis Her kan du angi radgjennomsnitt, radsum, kolonnesum og kolonnegjennomsnitt. Du kan for eksempel legge til et kolonnegjennomsnitt i hver kolonne i tabellen for å se hvilke selskaper som er verdsatt høyere eller lavere enn bransjegjennomsnittet. En ny rad legges til nederst i tabellen som inneholder et aritmetisk gjennomsnitt for hver kolonne.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

Innstillinger i Tid- boksen kan du velge hvilket rapporteringsår tabellen skal beregnes på. I boksen ved siden av Søk tilbake antall år angir du hvor lang historikk for nøkkeltallsberegningene skal baseres på. I Vis antall tidligere år angir du hvor mange år tidligere enn det angitte rapporteringsåret som skal vises i tabellen for de valgte objektene.

I Valutakurs-boksen velger du hvilket av alternativene Årsslutt eller Siste som skal være grunnlaget for nøkkeltall beregnet med prisen. Årsslutt betyr at beregninger for tidligere år utføres med valutakursen fra slutten av det året.

Beregningen for inneværende år vil imidlertid bli utført med den sist oppdaterte kursen. Siste middel

at alle års nøkkeltall vil bli beregnet basert på den sist oppdaterte valutakursen.

I boksen Primærttype velger du hvilken type – årsrapport, kommunike eller prognose – beregningene skal baseres på i utgangspunktet. I 2013-utgaven er kun årsrapporten inkludert. I alle utgaver etter 2013 er det meningen at du i boksen Sekundærttype skal kunne velge hvilken eller hvilke typer beregningene skal baseres på hvis primærttypen ikke finnes i databasen. Du kan da krysse av for flere alternativer.

Klikk OK når du har gjort innstillingene. Innstillingene dine lagres og brukes neste gang du åpner en nøkkeltallstabell.

8.3.4 Lag en rangeringstabell basert på nøkkeltall

Enten du lager en rangeringstabell eller en historisk oversikt, bør du først velge en objektliste som inneholder aksjene du vil analysere. Når du kjører rangeringstabeller, bruker du objektlister for å sammenligne en gruppe selskaper, for eksempel en bransje.

For å lage en rangeringstabell, sorter tabellen etter verdiene i en bestemt kolonne ved å dobbeltklikke på kolonneoverskriften. Første gang du dobbeltklikker, plasseres den laveste verdien øverst (stigende rekkefølge), andre gang du dobbeltklikker, plasseres den høyeste verdien øverst (synkende rekkefølge). Du kan også bruke tabellens hurtigmeny og velge funksjonen Sorter kolonner...

Hvis du vil sortere tabellen etter flere kolonner, anbefales det å sortere i flere trinn. Dobbeltklikk i den første kolonnen for å sortere etter stigende verdi. Velg deretter radene for aksjene som oppfyller dine krav. Når radene er valgt, åpner du hurtigmenyen og velger Inverter rader. Radene du nettopp valgte vil nå bli opphevet, og alle andre rader vil bli valgt i stedet. Trykk deretter på DELETE-tasten på tastaturet. De valgte radene vil da bli slettet fra tabellen. Dobbeltklikk deretter i overskriften til den neste kolonnen du vil sortere etter. De resterende aksjene vil da bli sortert på nytt, denne gangen etter det nye nøkkeltallet. Fortsett deretter på samme måte hvis du vil sortere etter flere kolonner.

Vær oppmerksom på at slettinger og andre manipulasjoner kun gjøres i tabellen ved presentasjon. Du sletter eller endrer ingenting i databasen. Hvis du angrer slettingene i tabellen, kjører du bare tabellen på nytt.

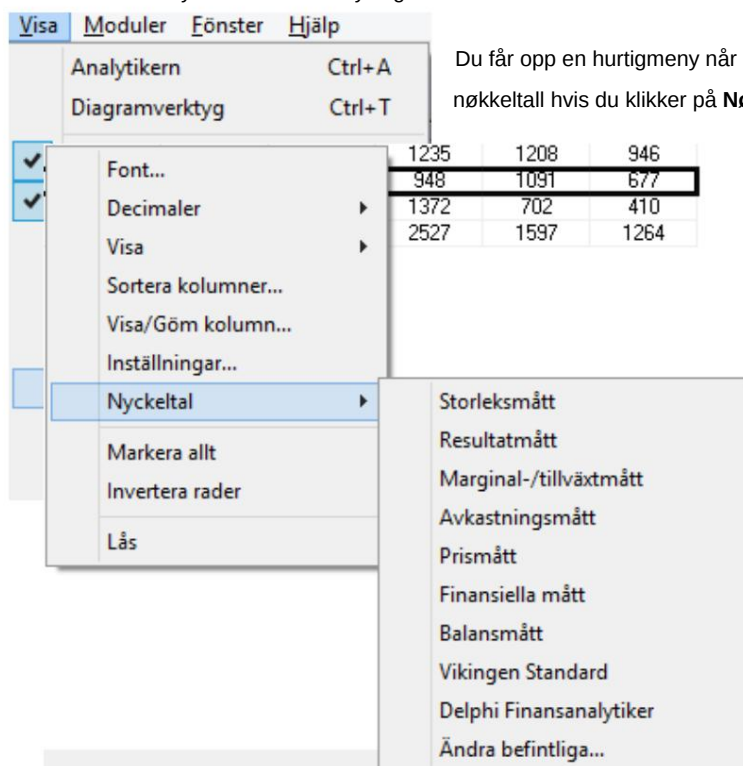
GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.3.5 Opprett en tabell med flere år

For å studere utviklingen til ett eller flere selskaper over tid, gjør du det samme som i forrige avsnitt, med ett unntak. Opprett en rangeringstabell basert på en av standardtabellene. Under Innstillinger må du angi hvor mange år med historikk du vil vise og hvor mange år med data du vil bruke i beregningene. Hvis du angir 2012 som Rapportår i dialogboksen for innstillinger og deretter setter Søk tilbake antall år til åtte, og Vis antall tidligere år til fire, vil tabellen endres til å inneholde fem år med data for hvert selskap.

8.3.6 Nøkkeltall for ÉN bedrift

Under **Vis-** menyen finner du menyvalget **Nøkkeltall**. Dette vil vise nøkkeltall for et enkelt selskap.

Du får opp en hurtigmeny når du høyreklikker i tabellen. Du kan få opp andre nøkkeltall hvis du klikker på **Nøkkeltall** i hurtigmenyen.

Lås/lås opp tabell Du kan låse tabellen til et bestemt objekt, akkurat som du kan låse diagrammer. Når tabellen er åpen, velger du Lås fra hurtigmenyen. Når du endrer objekter, vil tabellen fortsatt være basert på objektet du opprettet den med. Hvis du imidlertid velger å låse opp tabellen, vil den endre objekter når du velger et nytt aktuelt objekt.

Tanken er å kunne kombinere både informasjon basert på prognoser og årsrapporter når prognoser vises i Vikingen. 2013-utgaven inkluderer ikke prognoser. En

(p) etter året indikerer at informasjonen er hentet fra en prognose. År som kun inneholder prognosedata er ofte ikke fullstendige med hensyn til visse dataelementer.

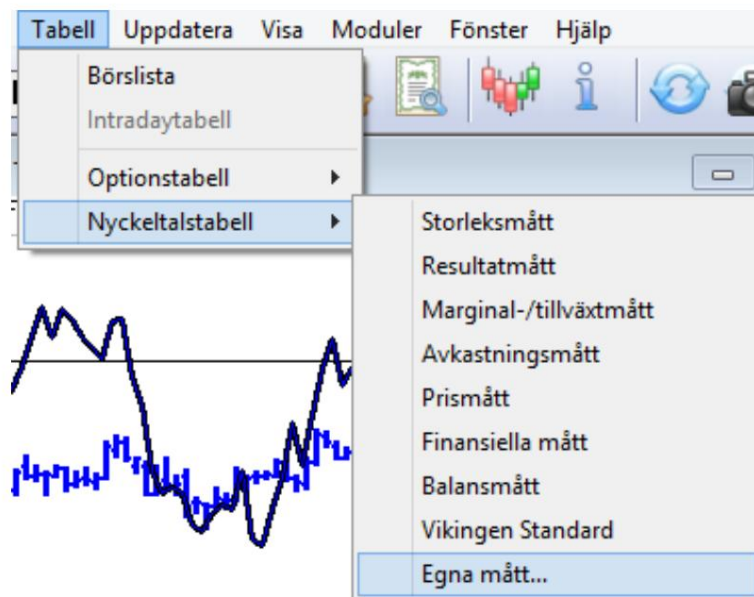
Dette skyldes at selskaper ikke gir like detaljerte prognoser som årsrapporter.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.3.7 Lag din egen nøkkeltallstabell

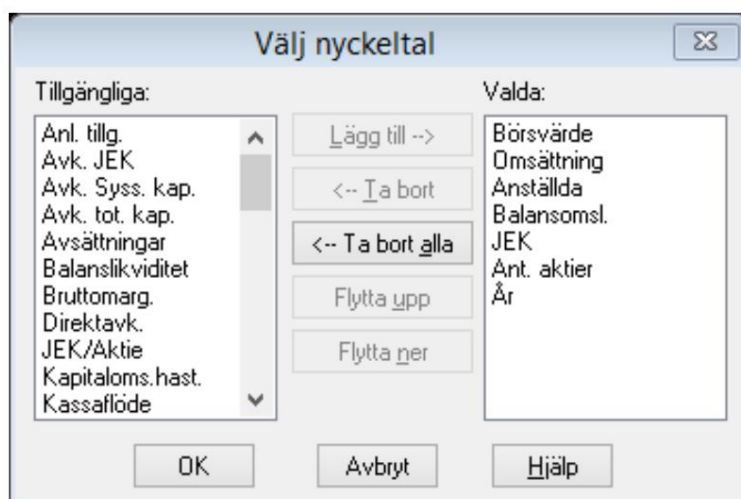
Hvis du vil bruke en tabell som kombinerer informasjon og nøkkeltall fra de ulike standardtabellene, kan du velge menyalternativet **Tilpassede mål... fra menyen Tabell | Nøkkeltallstabell**.

Dette vil åpne en dialogboks der du kan lage din egen tabell.

Boksen til venstre viser hvilke KPI-er som er tilgjengelige. Deretter bruker du knappene merket Legg til og fjern og Fjern alle for å flytte KPI-ene du vil bruke til Valgt-boksen.

Når du velger nøkkeltall, kan du velge flere poster samtidig og flytte dem mellom Tilgjengelig og Valgt samtidig.

Når du har flyttet nøkkeltallene du vil bruke, kan du endre rekkefølgen på nøkkeltallene.

Velg et nøkkeltall og bruk knappene

Flytt opp eller Flytt ned.

Overskriftene for nøkkeltall, ovenfra og ned, vil samsvare med kolonneoverskriftene i tabellen fra venstre mot høyre.

Høyre.

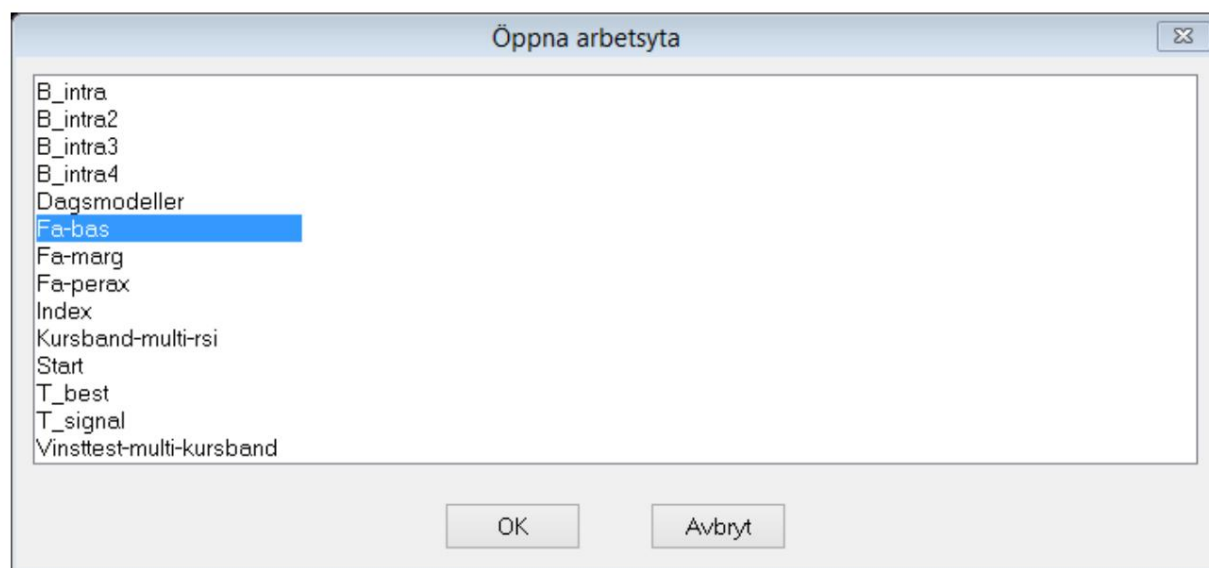
Når tabellen er klar, klikker du på OK, så vil programmet utføre beregningene. Hvis du ikke er fornøyd med tabellen, kan du endre den ved å åpne den forrige dialogboksen på nytt via Vis/skjul kolonne... på hurtigmenyen.

Når du har bygget en tabell du vil bruke, og kjørt den på en objektliste, anbefaler vi at du lagrer tabellen i et arbeidsområde. På denne måten kan du enkelt åpne den igjen og slipper å lage den på nytt.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.4 Arbeidsområder med nøkkeltall

Du får tilgang til arbeidsområdene ved å klikke på ikonet for arbeidsområder med Arbeidsområdene som starter FA som inneholder nøkkeltall i grafisk form. «Et bilde sier mer enn tusen ord». Fordelen med arbeidsområdene er at du får et sammendrag av trendene i ulike nøkkeltall, du kan si at du gjør teknisk analyse på fundamentale nøkkeltall. Du kombinerer begge verdener.

Fa-basis: Antall ansatte, Sum eiendeler, Egenkapital, Resultat, Driftsresultat, Omsetning

Fa-margin: Omsetning, avkastning på egenkapital, profittmomentum (hvor raskt profitten endres), profittmargin.

Fa-perax: Nøkkeltall per aksje; Direkteavkastning, Pris på egenkapital, PB-forhold, PE-forhold, PS-forhold, Markedsverdi

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

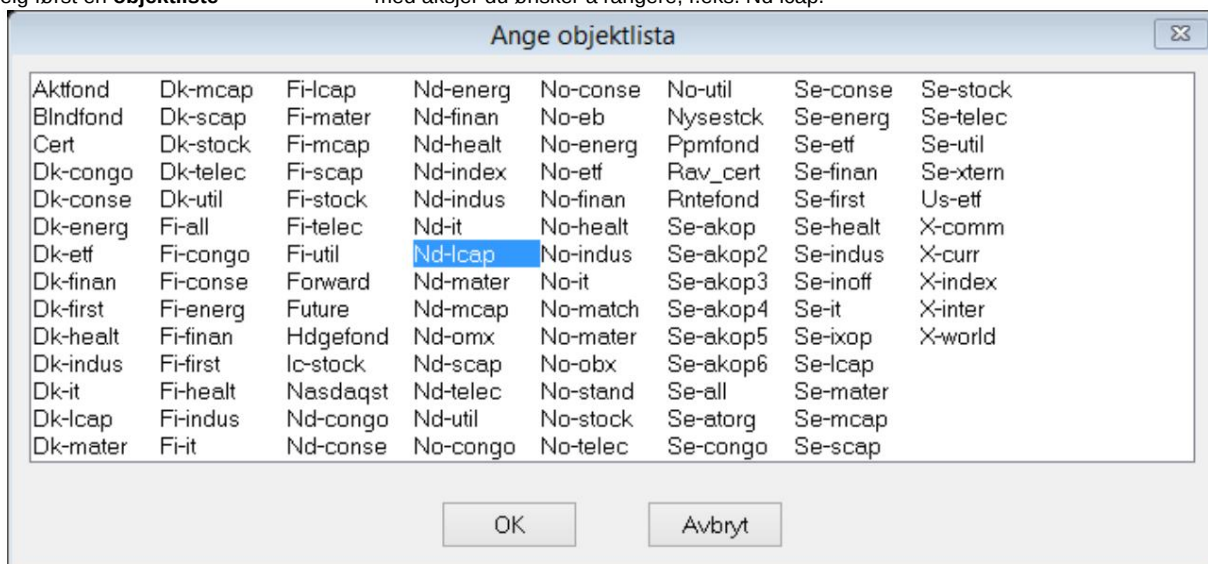
8.5 Sorter ut selskaper med interessante nøkkeltall, Autopiloter

De praktiske autopilotene sorterer ut selskaper med interessante nøkkeltall. I tillegg til autopilotene kan du også lage dine egne rangeringer. Her er noen som gjør jobben for deg:

1. Velg først en **objektliste**

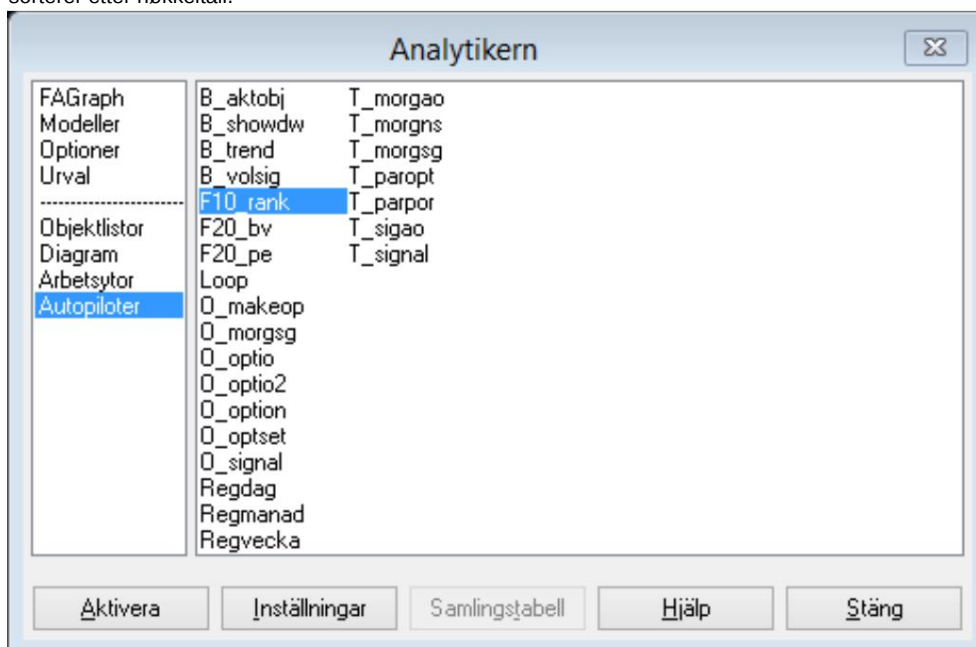
med aksjer du ønsker å rangere, f.eks. Nd-lcap.

2. Klikk deretter på **Analytikeren**

og velg **Autopiloter**. Autopiloter som starter med F

sorterer etter nøkkeltall.

8.5.1 Autopiloten F10_rank:

Denne autopiloten lager flere topp-/bunnlistor over de viktigste nøkkeltallene i FA-Graph. For hvert nøkkeltall velges de 10 beste, verste eller både beste og verste. Resultatet vises i en tabell for hvert nøkkeltall. Resultatet lagres også i en objektliste, én for hvert nøkkeltall. Objektlisten sorteres fra best til verst av de ti.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

Nedenfor er en liste over nøkkeltallene, sorteringen og navnet på objektlisten.

ÿ Markedsverdi ÿ	F10BV.wvs
Inntekter	F10Intä.wvs
ÿ Profitt	F10Vinst.wvs
ÿ Egenkapital ÿ	F10EK.wvs
Balansesum: F10Bala.wvs	
ÿ PE-nummer F10PEI.wvs	
ÿ PE-tal	F10PEh.wvs
ÿ PS-tal	F10PSl.wvs
ÿ PS-tal	F10PSH.wvs
ÿ PB-	F10PBh.wvs
nummer ÿ	F10PBl.wvs
PB-nummer ÿ Direkte avkastning: F10Dirav.wvs	
ÿ Fortjenestemargin: F10VMarg.wvs	
ÿ Avkastning på EK: F10AvkEK.wvs	

8.5.1.1 Forslag til bruk av rangeringslisten F10_rank

1. Velg objektlisten du vil kjøre beregningen for.
2. Kjør autopiloten F10_Rank.wvp
3. Trykk på Vindu: Flis
4. Nyt en mengde poengtavler på én skjerm
5. Dykk ned i en hvilken som helst aksje ved å velge favorittmodellen din (f.eks. prisdiagram) hold nede **Ctrl** og dobbeltklikk på et selskapsnavn i en hvilken som helst rangeringstabell (velg denne aksjen som gjeldende objekt) og voila, den valgte aksjen vises i prisdiagrammet.
6. Endre objektlisten til f.eks. F10Vinst.wvs og bla gjennom listen over selskaper med den største profitten i din favorittanalysemodell (f.eks. prisdiagram eller Bollinger Bands), eller hvorfor ikke kjøre multimodellen som en "innsamlingsmodell" for F10RMarg.wvs for å se hvilke av selskapene med de 10 høyeste driftsmarginene som er kjøpt i multimodellen.
7. Hvorfor ikke utdype analysen av de ti med den nåværende modellen i grafform? Du kan deretter velge objektliste, f.eks. F10PEI (ti med lavest P/E-forhold)
8. Velg deretter å aktivere P/E-forholdsmodellen i objektlisten (den enkleste måten er å høyreklikke på modellen i analytikerens og velg «aktiver på objektliste»)
9. Vent litt! Nå begynner vi å komme et sted ...
10. Gjør det samme som for PE-forhold, men for de med lave PE-forhold, se på diagrammene for earningsvekstmodellen ... da kan du kanskje finne en lavt verdsatt aksje med høy vekst (definisjonen av en prisvinner).
11. Kjør denne autopiloten (F10_rank.wvp) igjen, men denne gangen for de ti selskapene med størst markedsverdien. (objektliste F10BV).

8.5.2 F20_bv: Sorter selskaper med høyest markedsverdi.

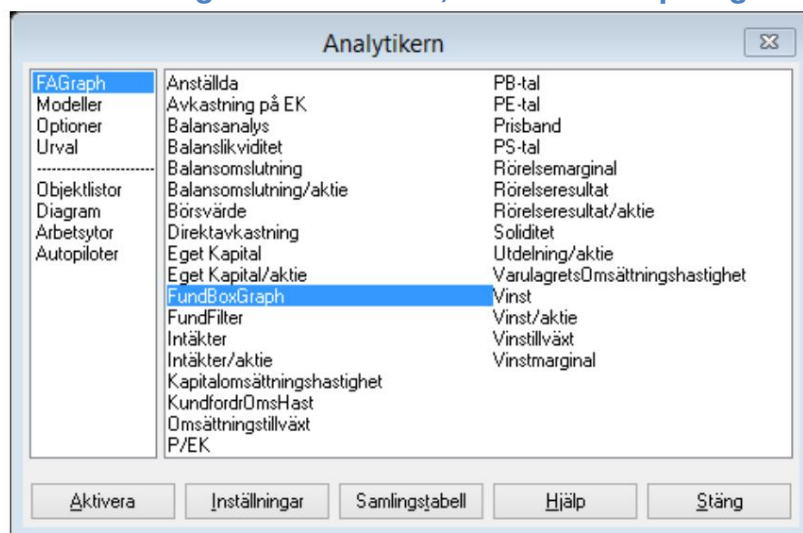
Denne autopiloten beregner markedsverdien for den gjeldende objektlisten og velger de 20 selskapene med høyest markedsverdi, viser disse i en sortert tabell og lagrer resultatet i en objektliste med navnet: F20bv.wvs

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.5.3 F20_pe: Sorter selskaper med lavest PE-forhold

Denne autopiloten beregner markedsverdien for den gjeldende objektlisten og velger de 20 selskapene med lavest PE-forhold, viser disse i en sortert tabell og lagrer resultatet i en objektliste med navnet: F20pe.wvs.

8.6 Sortering med modeller, FundBoxGraph og FundFilter

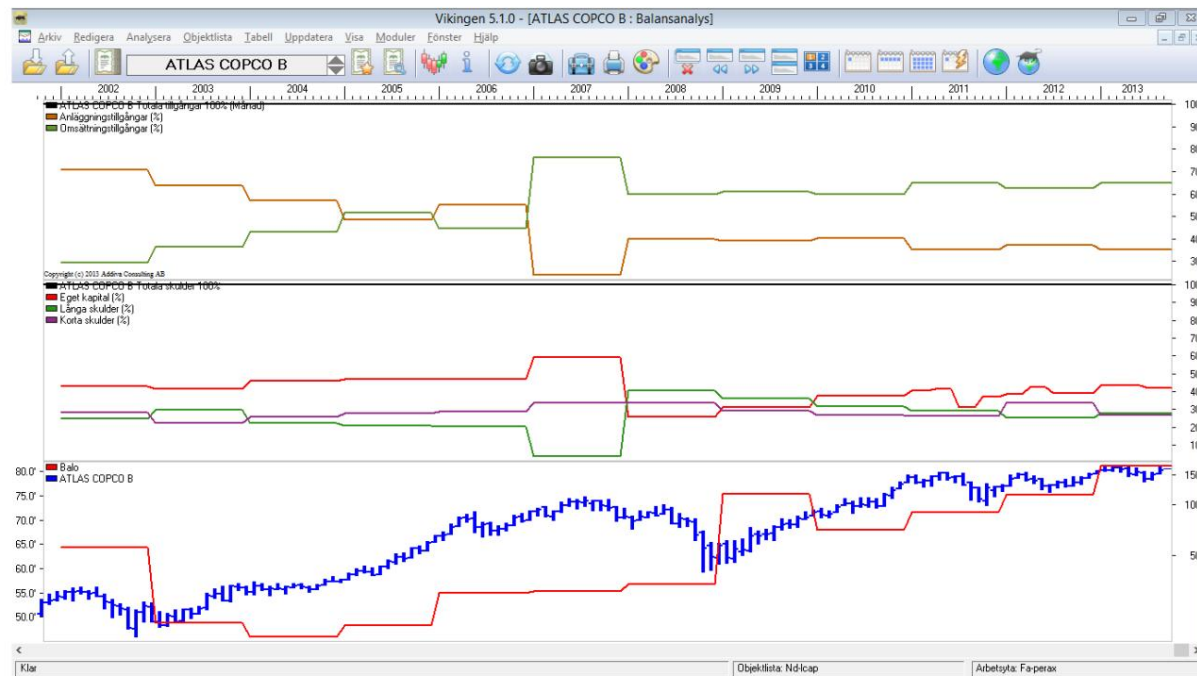

I Vikingen finnes det modeller som gir k ps- og salgssignaler basert på fundamentale nøkkeltall. Det vil si at hvis visse terskelverdier nås, er det et signal om   kåpe eller selge. Resultatet av signalene kan sees i en profitttest. Klikk.

På analytikeren og så på FAGraph vises de ulike nøkkeltallene som kan plottes skjermen.

8.6.1 Balanseanalyse

  I Balanseanalyse ser du saldoen mellom selskapets eiendeler og gjeld. I den øvre delen

viser fordelingen mellom anleggsmidler og omløpsmidler ($AT+OT=100\%$).

  I midten vises fordelingen mellom egenkapital og gjeld ($EK+LS+KS=100\%$).   Nederst vises endringen i

balansesummen sammen med priskurven. Prisaksen er

til høyre.

Viking 5.1.0 - [ATLAS COPCO B : FundBoxGraph]

Arkiv Bedrera Analysera Objektlista Tabell Uppdatera Visa Moduler Fönster Hjälp

ATLAS COPCO B

1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013

ATLAS COPCO B (Manad)

Copyright (c) 2013 Aktieinvestering AB

PE-tal: Köp under 22 Köp över 6

PS-tal: Köp under 4 Köp över 1.5

Avkastning EK: Köp över 10

Vinstmarginal: Köp över 5

Vinstbärväst: Köp över 3

Vinsttest - Courtag, köp: 0.09, sälj: 0.09 Ranta: 0 Stoploss: Nej

ATLAS COPCO B 2013-09-02: 164.60 +1.90 +1.17

Objektlista: Nd-kap

Arbetsyta: Fä-perax

Kan du sette grenser for når du mener det er fundamentalt verd å kjøpe og selge et selskap basert på:

- PE-tal
- PS-tal
- Avkastning på EK
- Profittmargin
- Profittvekst

Høyreklikk i modellen, velg modellinnstillinger og skriv inn grenseverdiene dine. Her er noen forslag til noen ganske gode innstillinger.

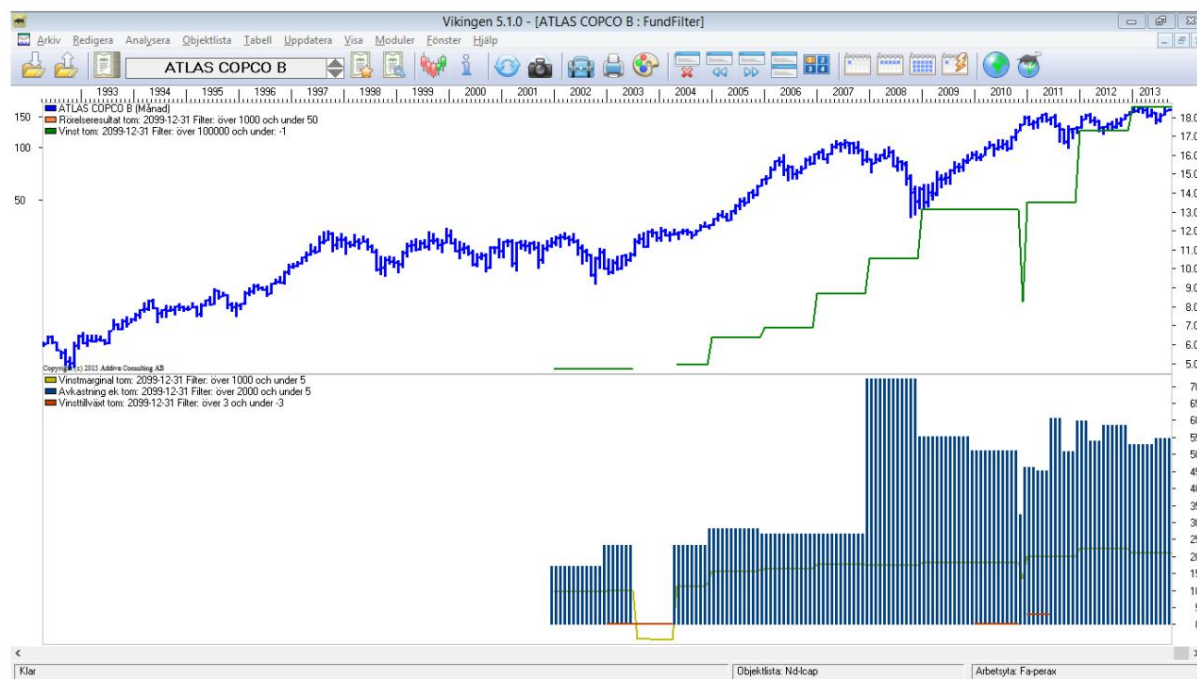
Trykk «Lagre» for å beholde innstillingene for flere selskaper, eller trykk «OK» for å se resultatet midlertidig.

17

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.6.3 Fondfilter

I denne modellen opprettes en «valgt» objektliste basert på terskelverdiene du angir.

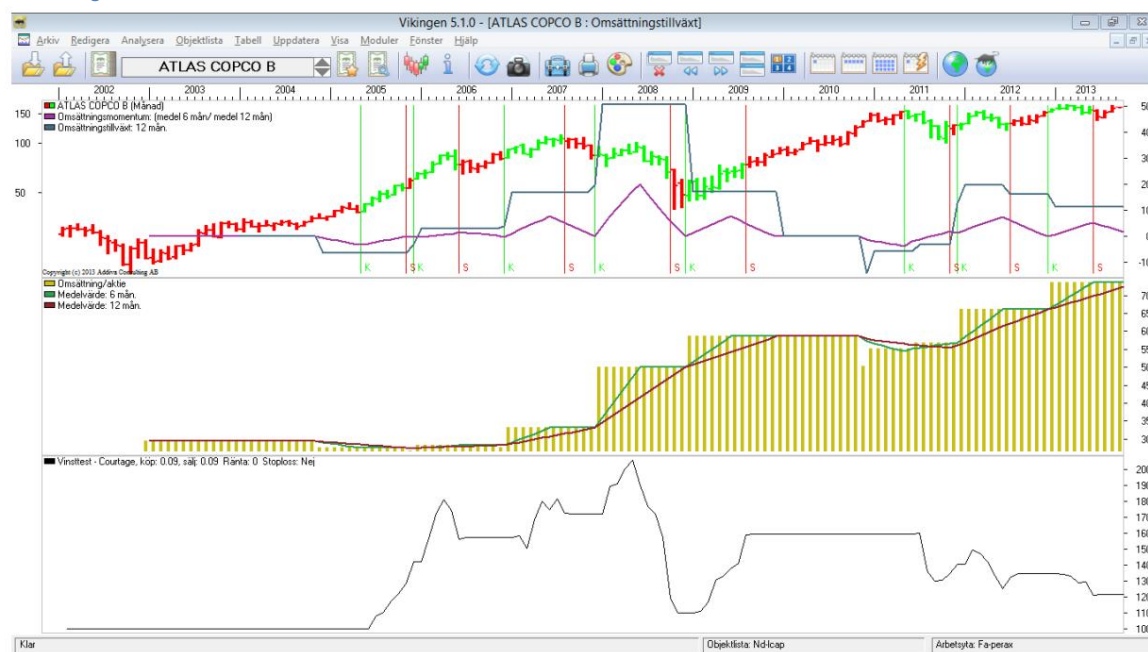
Velg først en objektliste, f.eks. ND-lcap (de største nordiske selskapene), og aktiver deretter FundFilter-modellen. Høyreklikk i grafen og velg modellinnstillinger.

Klikk på «Grafer» og merk av for nøkkeltallene du vil inkludere.

Du velger terskler for hvert nøkkeltall ved å klikke på «Innstillinger».

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.6.4 Salgsvekst

Omsättningstillväxt

Antal perioder framåt ☐ 1

Från och med 2002-01-01

Till och med 2099-12-31

Övre graf

Visa omsättning/aktiegraf och medelvärden ☒

Vinsttest ☒

Övre graf

Skalltyp

Vinstmomentum ☒

VT ☒

Vinstmomentum

Kort medelvärde för förs/aktie (1) 6

Långt medelvärde för förs/aktie (2) 12

Linjetyp

Färg

En god måte å finne vinnere på, og

Det å også forstå når det går den andre veien, er å se på hvor raskt omsetningen endrer seg.

Volumøkning, dvs. omsetningsøkning, kommer ofte før profitt. Hvis profitten øker, vil aksjekursen sannsynligvis snart gå opp.

Hvis du vil endre innstillingene for gjennomsnittlige salgsverdier, gjør du følgende:

Høyreklikk i grafen og velg **modellinnstillinger**.

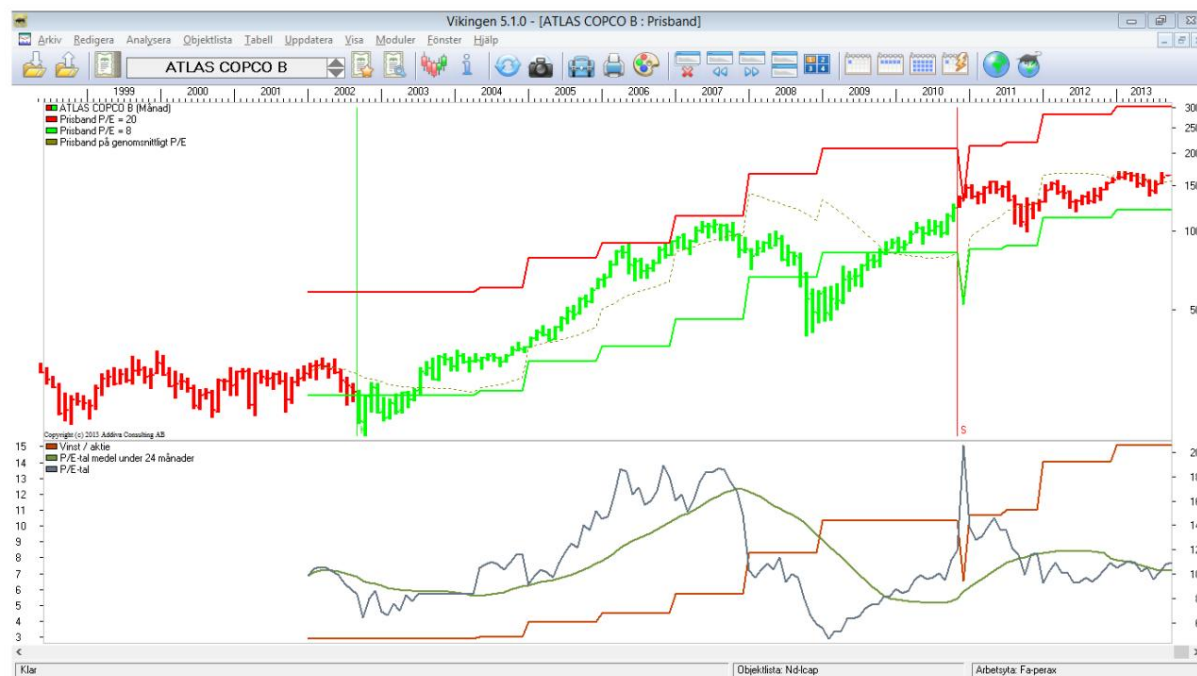
Klikk på **Innstillinger** for **toppgrafen**

Klikk på **Innstillinger** for **profittmomentum**.

«Förs» er en forkortelse for salg, dvs. omsetning.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.6.5 Prisintervaller

Når er en aksje dyr og når er den rimelig? En måte å vurdere dette på er å se på aksjekursen i forhold til inntjeningen per aksje, dvs. P/E-forholdet. En lav P/E indikerer en undervurdert aksje og en høy en overvurdert aksje. I så fall kan vi sette et samlebånd rundt prisen, et P/E-bånd, som deretter blir vår stopp/tap-modell. Men i hvilket intervall bør båndet ligge? Det avhenger av bransjen og hvor i konjunktursyklusen du er. Når økonomien er på topp, er folk lykkeligst og aksepterer høyere P/E-forhold og omvendt.

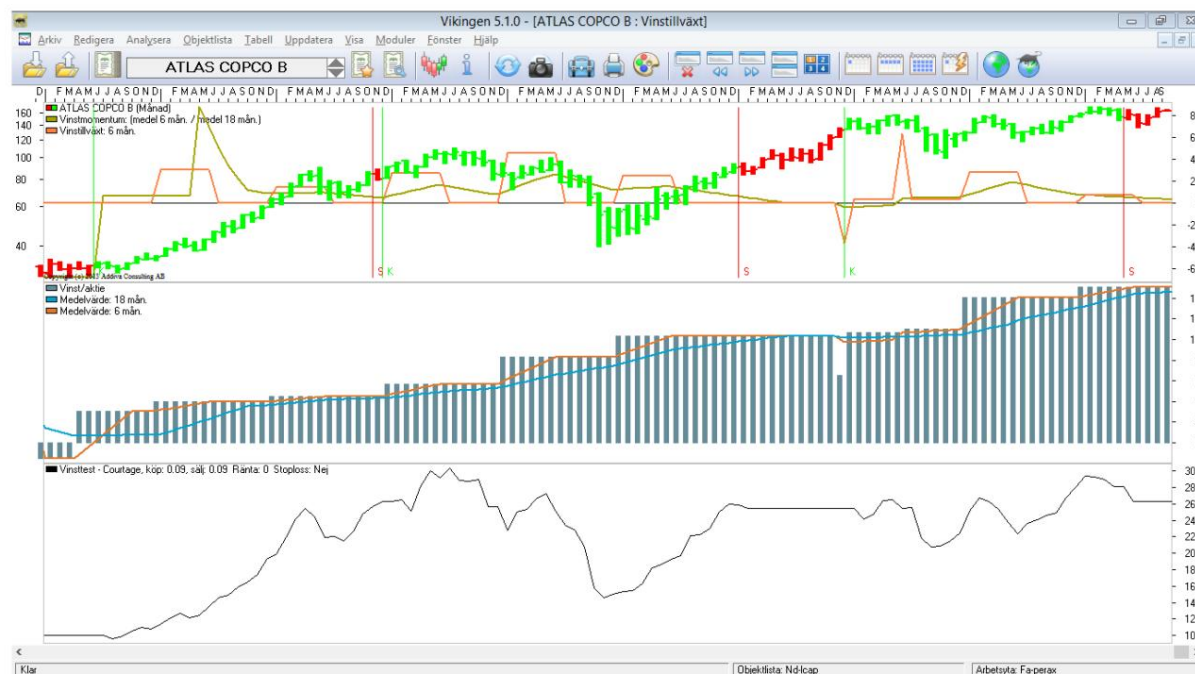
Du endrer P/E-båndet ved å høyreklikke på grafen og velge **modellinnstillinger**.

Her er det endret for Atlas Copco B til gode innstillinger. Det vil si kjøp når P/E-forholdet er 8 og selg når det når 20. Hvis du trykker **Lagre**, vil innstillingen gjelde for alle aksjer. Hvis du bare trykker **OK**, vil den bare gjelde midlertidig.

Tips: Opprett et arbeidsområde og lås hvert vindu til den aksjen hvis du vil lagre forskjellige innstillinger for forskjellige aksjer. En annen måte er å lagre hvert selskaps P/E-bånd (prisbånd) som et eget diagram.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.6.6 Profittvekst

I stedet for å risikere at høyere omsetning vil føre til høyere fortjeneste, kan du se direkte på endringen i fortjeneste. Det vil være noe tryggere, men risikoen er at du kommer inn litt for tidlig.

sent, fordi det allerede er kjent for de fleste at fortjenesten har økt.

Det er imidlertid bra å oppdage at profitten faller. Det er en tendens til å «gifte seg med aksjer», og dette kan begrenses ved å gjøre det tydelig at profitten faller.

Inntjeningsvekst er en signalmodell som viser når det kan være på tide å kjøpe eller selge basert på endringen i inntjening.

Hvis du vil endre signalene, gjør følgende:

Høyreklikk på grafen, velg modellinnstillinger. Klikk på Øvre graf, deretter på inntjeningsmomentum og endre kort og/eller lang gjennomsnittlig inntjening/aksje.

Vinstillväxt

Antal perioder framåt ☐ 1

Från och med 1983-12-28

Till och med 2009-12-31

Övre graf

Visa Vinst/aktie och medlevärden ☒

Vinsttest ☒

Övre graf

Skaltyp

Vinstmomentum ☒

Vinstillväxt ☒

Huvudobjekt ☒

Vinstmomentum

Kort medelvärde för vinst/aktie (1) 6

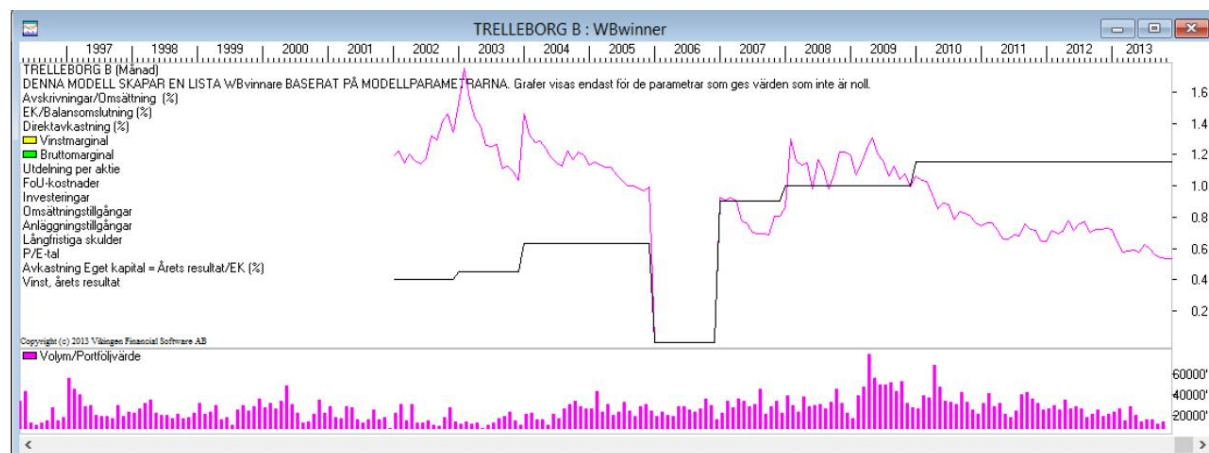
Långt medelvärde för vinst/aktie (2) 18

Linjetyp

Färg

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

8.6.7 WB-vinner

WB står for Warren Buffett. Paul Hangård har samlet Warren Buffets lønnsomme metode i en rekke formler. Vi har konvertert disse formlene til et filter i Vikingen. Så nå kan du som har Vikingen sortere ut selskaper som oppfyller Warren Buffets kriterier. WB har også en rekke utvalgsriterier som er litt mer vage og ikke kan settes i tall på samme måte. Han nevner også at du bør se etter selskaper der deres «reelle» (intrinsiske verdi) verdi er lavere enn markedsverdien. Selskapet bør også ha et enkelt produkt som er lett å forstå. For WB har dette gitt litt over 30 % i årlig avkastning.

Så hvis du vil bruke Warren Buffets metode fullt ut, bruker du WBwinner-modellen, ser på WBwinner-objektlisten og prøver å estimere den reelle verdien av disse selskapene og om de er enkle selskaper å forstå.

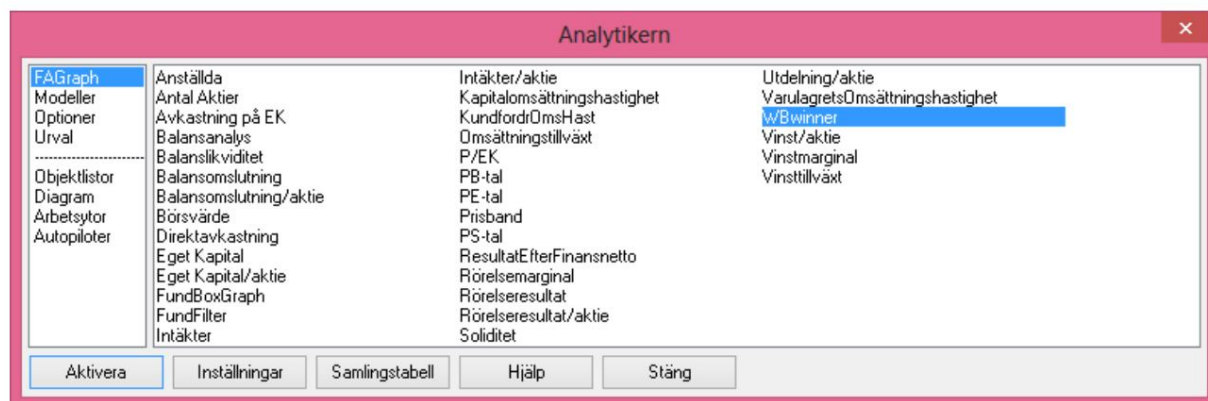
Hvis man går inn i alle tersklene, er det stor risiko for at det ikke finnes noe selskap som passer inn i Norden. Selskaper i dag er mer komplekse enn de var for flere tiår siden. Modellen passer best for industriselskaper med et enkelt produkt, som for eksempel Coca Cola, som WB ble rik på. Slike selskaper er sjeldne i dag.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

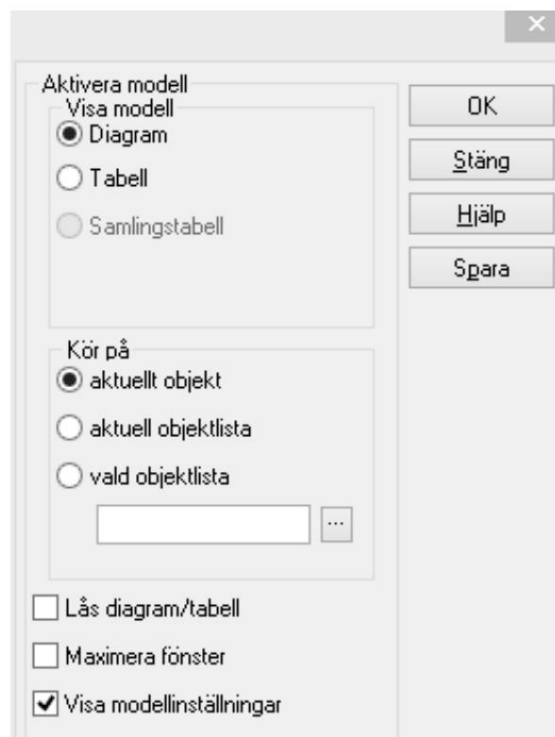
8.6.7.1 Arbeid med WBwinner-modellen

1. Klikk på Analytiker-ikonet, 2. Velg FAGGraph

3. Første gang vil du sannsynligvis angi dine økonomiske grenser. I så fall klikker du på Innstillinger (mellom Aktiver og Sammendragstabell).
4. Merk av for «Vis modellinnstillinger» og trykk OK.
5. Klikk på Aktiver i analytikeren. Deretter du vil få et vindu hvor du kan sett dine grenser.

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

6. Modellinnstillinger. Klikk på Modellparameterinnstillinger for å angi terskler for filteret.

Modellparametrar	
Maximal avskrivning % av omsætningen	6.000000
Minsta direktavkastning %	0.000000
Minsta EK i % av balansomslutning	0.000000
Minsta vinstmarginal %	0.000000
Minsta vinsttillvæxt %	0.000000
Minsta bruttomarginal (resultat före avskrivn/omsætn) %	5.000000
Maximalt belopp på forskning og utvikling i % av omsætning	2.000000
Maximalt P/E	0.000000
Minsta omsætningstillgångarna i % av balansomslutning	0.000000
Högsta andel av anleggningstillgångarna av balansomslutningen %	0.000000
Största andel långfristiga skulder i % av balansomslutningen	0.000000
Minsta avkastning på EK %	0.000000
Högsta andel kortfristiga investeringar i % av årets resultat	0.000000
Antal år att mäta vinsttillväxt över	3

OK Avbryt Standard Spara Hjälp

7. Angi grensene dine. Verdien 0,00 betyr at nøkkeltallet **IKKE** vil bli inkludert i filteret.

8. Trykk OK. 9.

Trykk Lagre i vinduet Grafer/Hovedobjekter/Modellparametere.

10. Trykk OK igjen, så vil Vikingen gå gjennom den gjeldende objektlisten, velge selskapene som samsvarer med filteret ditt og plassere disse selskapene i en objektliste WBwinner.

Ange objektlista							
O-nok1vf	O-seba	O-stor	O-trelb	Rntefond	Se-etf	Se-stock	X-index
O-noki	O-secu	O-swed	O-volv	Se-akop	Se-finan	Se-telec	X-inter
O-nord	O-secub	O-sweda	O-volvb	Se-akop2	Se-first	Se-util	X-world
O-oldm	O-shb	O-swma	O-vost	Se-akop3	Se-healt	Se-xtern	
O-omx	O-shba	O-sysi	Opt	Se-akop4	Se-indus	Urval	
O-omxs30	O-skab	O-tel2	Option	Se-akop5	Se-inoff	Us-etf	
O-orisdb	O-skf	O-tel2b	Optioner	Se-akop6	Se-it	Warrant	
O-sand	O-skfb	O-teli	Optionms	Se-all	Se-ixop	Warrant2	
O-scab	O-sksk	O-tie1vf	Opt_filt	Se-atorg	Se-lcap	Warrant3	
O-scvb	O-ssab	O-tien	Portfölj	Se-congo	Se-mater	Wbinnare	
O-sdir	O-ssaba	O-tlsn	Ppmfond	Se-conse	Se-mcap	X-comm	
O-seb	O-ster	O-trel	Rav_cert	Se-energ	Se-scip	X-curr	

OK Avbryt

GRUNNLEGGENDE NØKKELTALL I VIKINGEN

11. Nå kan du gjennomgå disse selskapene både teknisk og fundamentalt. Med andre ord: du har mer støtte enn WB hadde i sin tid.

